

POKROK PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADA
 a místní vydání
 v Oře pro Saline okres, Neb., v Schyler a Clarkson, pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tynall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:
 Pro Spojené Státy \$1.00. Pro Kanadu \$1.50. Do Evropy \$2.00 ročně.

Základní peněžní dějství se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujeme-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.
 Dopisy z kruhu čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

ČESKÝ PROGRAM NA NÁRODNÍ VÝSTAVĚ KUKURICE V OMAZE, NEB.

Mezi programy národností jiných, jež o "Dnu starých vlastí" uspořádány byly na Národní kukuričnické výstavě v Omaze, konal se ve čtvrtek, dne 17. prosince, ve výstavní koncertní síni též program český. Nevíme, byli-li to vinou krátkosti doby, nebo nepochopením správné cesty, kterou pořadatelé měli se ubírat, či jinými okolnostmi, že program — ač vesměs obsahoval úsloví skvělá — zůstal neúplným. Především postrádal informační anglické řeči o nás, kterou očekávali četní v síni shromáždění Američané a jiní, český nerozumějící občané. Nevíme, kdy se nám opět dostane tak výborné příležitosti ku seznámení jinnorodých s naším kulturním životem, s naší vyspělostí a s našimi zájmy. Program nepřinesl jedině ukázky českého zpěvu, ač bylo tu místo nad jiné vhodné, aby český národ, "národ zpěvný", ukázal krásy české písně sborové. Večer zpívaly švédské a dánské spolky; byly to sbory celkem monotónní, ale péče vzbudily pozornost. Jak líbil by se náš krásný sborový zpěv, plný života! Nelze tu poukazovati na nedostatek účinkujících sil. Máme v Omaze pěv. sbor "Lyru" — a to zajisté s radostí vyhověla by tomuto pozvání, neboť pévecké sdružení to vytřklo si za jeden ze svých úkolů americkou veřejnost seznamovati s českou sborovou písní.

Kapela G. Greenova zahájila program zdařilým přednesem Směsí českých písní národních, jež byly bouřlivě aplaudovány. Dlužno podotknouti že v kaple účinkovalo množství kranjů kteří náleží k nejlepším hudebníkům. Přítomné měl uvítati p. V. Kuska z Ohiowa, ale poněvadž pro jakousi příčinu dostaviti se nemohl, uvítal shromáždění pan Jan Rosický, který programu českému zároveň předsedal a jednotlivá čísla ohlašoval. Slečna Marie Mikova, nadaná česká pianistka z Omahy, přednesla velmi pěknou skladbu na piano, jež líbila se všem shromážděným do té míry, že potleskem přítomní slečnu k přidání skladby dali. Slečna Mikova má velmi pěkný přednes a hra její je stále dokonalejší.

Pan J. D. Hasik z Abie, Neb., jeden z nejpokrokovějších českých farmářů nebraských, promluvil na téma "Kukurice". Mluvil velice poutavě, také přednáška jeho zajímala každého a zajisté vykonala v plné míře své poslání. Pan Hasik vedle pojednání o pěstování kornu, poskytl též několik receptů a tak docílil žádoucí úrody.

Jedním z nejkrašnějších čísel programu bylo vystoupení p. Aug. Molzera, profesora hudby z Lincoln. Pan Molzer nejprve přednesl krásnou "Slovanskou taneč" od A. Dvořáka, po níž následovaly "České tance" od Randeggera. Výbornou svojí hrou vzbudil nebraský náš houslový virtuos bouřlivý potlesk, který neustal, dokud u nás nekončil svůj nástroj nepřehledně skladbu další. V p. Molzerova přednesu je opravdové umění. Získává svou hrou nejenom uznání odborníků, ale i srdce všech, kdož zvukům jeho nástroje naslouchají. Pa čtvrté vystoupil jemu panu Molzera, ale domatli

musíme, že nikdy nezdála se nám hra dokonalejší, jako tentokráte. Je dobře patrné, že pan Molzer úspěšně kráčí k nejvyšším metám umění. Na pianě doprovázen byl sl. Campovou.

Po přednesu části z opery "Tahauer", který obstarala kapela Greenova, ujala se slova sl. Šárka Hrbkova, profesorka Stolie České Jazyka z Lincoln, jedna z nejlepších českých žen v Americe. Uvítána byla bouřlivým potleskem a krásně její řeči nasloucháno bylo se zvýšeným zájmem. Slečna ve své, dokonale vypracované řeči, následovně pojednala o potřebě a prospěchu znalosti řeči mateřské:

Čtené občanstvo: — Nevím, jak přišli pořadatelé dnešní slavnosti na myšlénku pozvat ženu, aby přednášla — neboť každý z vás dobře ví, že jakmile žena se pustí do řeči — není žádného konce — ona nepřestane. Bezpochyby, že vám přijde na mysl ona známá povídka o tom stařečku, jak první viděl lokomotivu. Bylo to před dávnými časy, kdy první parostroje (lokomotivy) byly zavedeny. Se zástupci jiných vědeckých lidí, přišel také tento stařeček na výhled do městečka, kudy měla projíti první lokomotiva na své zkušební cestě. Když tam přišel, viděl již lokomotivu státi na trati. Strojník na ní právě něco opravoval. Stařeček udivením prohlížel si obrovskou, těžkou lokomotivu a pro chvíli zakroužil hlavou a povídá: "Ta se nikdy nerozjede, ta se nikdy nerozjede!" Po malé chvíli oprava byla dokončena a po několika minutách hlasitě vyfoukl stroj se pohнул ku předu a rozjel se s rychlostí a rychleji. Udivený staroušek běžel za ním a křičel: "Lidičky, ta se nikdy nezastaví, ta se nikdy nezastaví!" Proto uznáte-li během odpoledne, že se pomnímkou onoho dádečka vztahuje také na mne, jest Vám volno zachrániti se útekem.

Avšak žerty stranou, jest opravdu potřebné se jíti se takto s krajany. Málokdy, ba snad nikdy, se nestalo, abychom my Češové se sešli takto společně s jinými národnostmi za účelem nám všem tak zajímavým. Avšak co by mohlo býti prospěšnější pro nás všechny než takto občas si vyměnit náhledy nejen o stavu kukuričnické úrody, atd., ale i o všech předmětech, které by nás Češi měli zajímat. Zajisté, že by lepší porozumění našich vzájemných zájmů následovalo, kdybychom častěji si o nich svarož promluvil.

Mám též něco na srdci a ráda bych se svěřila Vám s tím, co často mi přichází na mysl ohledně nás Čechů zde v Americe. Slyšíme a čteme skoro každodenně o vlastenectví, o našich povinnostech, ba, někdy je toho tolik, že se nedivíme Havlíčkovi, že tak nemilostivě sesekl Tyla za jeho sentimentální povídku "Poslední Čech". Avšak je v tom též kus zlaté pravdy — jen budeme-li upřímní jeden k druhému.

Název mých poznámek dnešních má být "Potřeba a prospěch znalosti české řeči". Ze jest opravdová potřeba znalosti české řeči, doufám, že vás ani netřeba přesvědčovat, avšak pokusím se o to.

Víme všichni, že Indoevropské jazyky vládnou v Evropě a vítězně zabraly Ameriku, utiskávají jazyky zdejší. Tyto indoevropské jazyky šíří se v ostatních dílech světa na újmu jazyků domorodých. Rozšířením latiny vznikla nová větve jazyků románských, jež vedle germánské a slovanské počtem a významem zvuků. Také ve všech dílech světa šíří se jen jazyky tyto — totiž franština, angličtina a ruština.

Tedy první příčina, proč bychom měli míti znalost české řeči, jest kulturní příčina. Česká řeč, jakožto jedna z nejlépejších ze slovanských jazyků, zasluhuje si studia všech lidí, kteří se zajímají o jazykozpyt. Česká řeč má mnoho tvarů flexních, které mají cenu pro každého studenta. Jest ve flexi naší podstatná a význačná charakter. Charakter věcí v tom, že vždy v význam i funkce jsou určité vyjádřeny (určují se podle jinde). Již Josef Dobrovský stanovil pevně a jasné zákony, jimiž náš jazyk se spravuje u tvoření slov a umožnil správný rozkvět jazyka našeho. Dobrovský jal se také srovnávati jazyk český a jinými slovanskými, dokazuje vzájemnou jejich příbuznost. Nejjednodušší argument ve prospěch latiny jest občanstvo a človek jazyka tohoto. V českém jazyku, tak jako v ostatních indoevropských musí se ve větu, již při prvním slově pamatovat na shodu s ostatními částmi. Indoevropan v minulosti své mysli do budoucna a přehlídl již z předu celek. Z prostředků mluvnických vlastně lze najíti v jazyku českém všechny suffixy (přípony) inflixy, praefixy (ve formě předložek, vnitřní změny, srovnávej se ve stupňování, strídání, atd., význam slovosledu, atd.)

Žák, jenž se dostane cizí v českém jazyku, bývá vždy v první řadě studentem jiných jazyků, neboť, jako latina, formální znalost češtiny poskytuje mu ten nejlepší základ k studiu ostatních řečí.

Tedy a pokud kulturní stránky jest znalost české řeči nezbytná. Avšak též a historických příčin musíme znát onu českou řeč. Kdo se přiblíží k jejímu studiu, musí mít nějaký pojem o historickém významu toho národa, jehož má daleko vztahující se k zemědělství, k tomu, který má je povrchem zlatou národu.

Tedy příčina jest psychologická, tedy se dělá z povinnosti duševní. Uč z duhy českých filosofů stěžujeme, že český, jež má více jazyků, než jen jedno, musí být daleko vzdělanější, než ten, který má jen jedno řeč. Takový člověk není omezen na pouze jednoho stano-

visko a v každém případě bude spravedlivějším posuzovatelem každé otázky, poněvadž se naučil náhledy cizorodové etity a do jisté míry a je jejich hledět pozorovat děje. Nás americký filosof Ralph Waldo Emerson sám tvrdí, že čím více jazyků člověk zná, tím více je člověkem — tím dokonalejší jest jeho vzdělanost.

Znalost naší řeči — krásných povídek a básní, které naše bohatá literatura nám podává, zajisté nemůže míti jiný následek než ušlechťování a vhlazení člověka. Vždyť jenom minulý týden se mi zmínil jeden Angličan, jenž jest zapsán co student českého kursu: "Vy Češi máte tolik krásných spisů a tak melodické básně, že se nepřestáváme diviti, že každý z vás více nebohor po uznání vašeho národa." To jest úsudek člověka, jenž vydobyl si mistrovský rok na Columbia University doktorát filosofie. A přece se stává, že v tomto ohledu Čech sám zapomíná na svou povinnost vůči samu sobě, neručí vůči druhému mateřskému jazyku. Mám milovaného bratra měl právě takovou zkušenost s jedním americkým studentem českého běhu na universitě, ba každý, komu vysvětlil krásy naší řeči a literatury, projevil se podobně. Cizí člověk vidí více v naší literatuře, nežli mnozí krajan, který raději dá děti své učít francouzsky nebo německy, než aby je učil v rodném mateřském jazyku. Avšak nechci zapomínat na čtvrtou příčinu proč považují češtinu řeč za důležitou. Tato příčina jest veskrz praktická. Častokrát už se mi přihodilo, že americký obchodník ptal se, kde by mohl získat pro svůj obchod spolehlivého hochu, který by dovedl český jazyk a psát. Advokát, lékař, profesor, onáně lidí častokrát hledají díky, jež by uměla český psát, by vykonávala jejich korespondenci a patrony a zároveň dokonale znala anglickou řeč. Ale bohužel, takových hochů a dívek jest málo, a v každém ročním případě týden plat by obnášel o hezkou částku více, než pouhá služba bez znalosti češtiny.

Považují za první povinnost každé české osady založit českou školu ve svém středu. Česká mládež v sebe menší osadě — třeba tam stávalo jen 12 neb 15 rodin českých — měla by přilícit do jisté míry se seznamit s minulostí a literaturou českou. Zajisté že není české osady, v které by se krajané nevzohledili na obnos, který by zaplatili výděle, spojené s vzdáváním české školy, alespoň na jeden měsíc. Taková škola by vyžadovala zopatrnosti školní svěřence, což by se snadno obstaralo. V letě se obecni škola nepotřebuje, školní výbor by mohl požádat školní radu o zapůjčení jedné světnice po čas prázdnin. V každé obci školní rada tedy dovolí za malý poplatek, neb úplně zdarma, jestli vše v budoucno zůstane nepoškozené. V jiných osadách, kde stojí česká síň, v které jsou lavice a stoly, může ovšem řád zapůjčiti místnost svoji. Učitel neb učitelka se může získat za měsíční plat, obnášející od 30 do 80 dolarů. Na nedostatek učitelských sil nelze se vymalovat, neboť řeč bude každým rokem dost studentů z českých tříd univerzitních, kteří budou sehnati osadní školy vyučovat.

Proč by nemělo být alespoň dvakrát tolik českých škol v Nebraska, jak nyní stává? Dovedl jsem se, že zde ve vašem státě švédové vydrží na své vlasti útraty přes sto škol, v kterých jejich řeč jest vyučována. Jestli tato národnost dovede tak energicky pěstovat svou řeč — proč bychom my, Češové, se dali zahanbit, když je zde tak velký počet českých obyvatelů v lepších poměrech mnohdy, než jsou jejich skandinávští společníci?

Na konec několika slovy echi zmíniti se o tom, jakým způsobem mohli bychom tu svoji kulturní úroveň povznést a jakým způsobem mohli bychom zachovati dítky té krvi naší, by by nám mělo býti nejvyšším příkazem.

1. Zakládáme místní české školy, všude, kde je to jen trochu možno a snažíme se ze všech sil, aby škola tu prospívala a dítkám byla k užtku.
2. Zakládáme vzdělávací kluby a spolky pro mládež. Všude, kde je to jen trochu možno, založíme vzdělávací klub "Komenský", který se v této věci osvědčuje. Kluby ty mají své sdružení, svůj orgán "Pokrok Západu", a vzrůst jejich tomu nasvědčuje, že myšlénka je dobrá a krásná. Stanovy občestné zastíeme každému, kdo nás o to požádá.
3. Povzbuzujeme mládež k navštěvování vyšších škol. Stále se nám předpovídá, že česká ztrátíme, že úplně splýne s americkým národem. Nuže dobře, má-li se to stát, ať splýne jako národ vzdělaný. Víte-li o případu, kdy národní hoda, neb dívka českého původu, rádi by byla pokračovatelkou v studiu a nemají prostředků, upozorněte je, by se obrátili na Matiel Vysňého Vzdělání. Mimocholem řečeno, Matie Vysňého Vzdělání zasluhuje si podpory všech Čechů, kteří dbají o společný zájmy.
4. Rozkládáme anglické knihy a Čest. Jest již dost a zajisté kdybychom si dali zasaditi se o to, aby knihy takové do mateřských knihoven začastý byly, bylo by píkní Česká občestná vyhovívá.
5. Zakládáme knihovny a svítíme je do rukou mládeži, aby naučili se ležkou knihou znát a jí mířiti. Zakládáme dítky knihovny, jež vybírají rozličné knihy dobré práce. Ve všech českých osadách obzvláště knih české občestny státi krásně knihovny. Vše české knihy je nezbytné. Knihy přišli na doli a srdce, rozkládají je po svém.
6. Nejvíce musíme, ale i ženy české mysli by se učily podporovat tu českou budoucnost naší mládeže. Nechť každá žena vzpomene si na příkladu Heleny Němcové, která vždy tak nau-

šené pobáda české syny a dcery ku upřímné lásce k národu a vlasti.

Řeč sl. Šárky Hrbkové vzbudila hluboký dojem. Bouřlivý potlesk byl jí odměnou za ta srdečná a pročitěná slova.

Slečna Berta Šilená ze So. O. mahy přednesla anglický zpěv a potleskem přinucena byla k předávkou. Snad nedopatřením pořádkového výboru stalo se, že slečna Šilená nebyla uvědoměna o tom, že slavnost je česká a jenom z té příčiny — jak sama prohlásila — stalo se, že nepřipravila se na českou píseň.

Číslo následující opětě obstaral pan August Molzer, který opětně s velkým úspěchem přednesl "Vzpomínku" od Drdly a "Cikánský taneč" od Nacheze. Co teklí jsme o číslech, jež zahrál při vystoupení prvním, to možno též říci o přednesu čísel dalších.

Po té představen byl známý a upřímný český vlastenec, prof. F. A. Štech, Fiditel škol z Bruno, Neb., který hlasem jasným, všude slyšitelným promluvil o výhodě a nutnosti vyššího vzdělání pro naše dítky. Pan Štech sám je skvělým příkladem snaživého českého učitele, nezapomínajícího na své povinnosti, jako příslušníka českého národa, a pečlivě snaží se v českých dítkách vedle českého vědomí též vzbuditi touhu po vyšším vzdělání. Řečník promluvil takto:

Pane předsedo, Čechové, dámy a pánové!
 Vyšší vzdělání pro naše dítky jest jedinou způsobu pro českou národnost v Americe, neb pravdiva jsou slova, že "ve vědě a umění, jest naše spasení," a že "málo vědomosti jest nebezpečnější věc". Celá minulost hlásá tuto příkaznici a pouze minulost svými příklady může nám býti nápomocna nahlednouti do budoucnosti. Ten národ, anebo jednotlivce, který je hluchým k výstražným hlasům minulosti, dříve nebo později zahyne sám svojí nevědomeostí.

Žítí život úplný, šťastný a očištěný, bylo vždy a je tou největší otázkou národu po všechny časy. Jak připraviti dítky pro takové doby, jest palčivou otázkou i této doby. Vychovatelé, učenci a mudrci po staletí rozmýšleli, přemýšleli a uvažovali, jaká jest nejlepší cesta pro mládež, aby dostala svůj budoucí povinnostem a odpovědí jejich jest: naše nynější školní zařízení.

V této době, kdy vzdělání vyšších škol je nutným pro každého, nemáme práva ztrácti čas na těch, kteří ještě nevědí, že školní vzdělání jest žádoucí. Vzdělání v plném smyslu slova znamená pravidelný vývin tělesný, duševní a mravní.

Pravidelná vyvinutá mysl jest jedním z těch nejdůležitějších pokladů lidské bytosti. Myšliti správně, skrz na konec; viděti věci v pravém světle a postavení; býti mocen urovnati příčiny jistých událostí a činiti závěrky, které musí následovati za jistých okolností; vždy míti dostatečná data, nežli utváříme úsudky; míti urovnanou, spolehlivou a upevněnou; mysl, která není zmařena přeludem, nadutá vítězstvím, přemohena vílem a okouzlena pochlebováním; — krátce řečeno mysl silná, zdravá, vyvinutá a spolehlivá jest základem čestí v každém podniku života. Docíliti takovou mysl, jest jeden z největších účelů vyššího vzdělání, ale vzdělání je řádný vývin, síla, moce.

Pravda jest, že fakta čini základ vzdělání, ale sama o sobě vzděláním nejsou. Viděti krásu v obyčejných věcech; nahlednouti do srdce kvítí; obdivovati pohyby těle nebeských; znáti dějiny všech národů po všechny časy; čísti literaturu těch nejlepších spisovatelů a vynikajících básníků; znáti vynálezy umění a oesnití umění slavných umělců jsou všechno užitečné věci, které vzdělání poskytuje svým oddáncům; ale vyvinutý stav duševní je předtí, než na něm oni se zakládají. Tento vývin duševní jest postupný, — jisté věci musí býti vstřípné děku v jistý čas v životě, mající se státi do nejvyšší míry užitečnými. Pojem, že vzdělání může býti nabyto v kterékoli čas v životě, jest mylný a nepravdivý. Málo jest těch, kteří mohou nabýti vzdělání po dvaceti, jestliže ne měli dobrého základu v dítkách věku. Každý z nás by kruté odsadil toho, jenž by utlačoval tělesný vývin děcka, ale stav jeho jest pravidelně a denně určen a mířen.

Druhý účel vyššího vzdělání jest tvoření pravých ideálů žiti. Styk denat a muž a ženami charakteru a vzdělání daleko od tronič lidských ženských, má veliký vliv na dospívající mládež. Dějiny člověku chleb a on bude blaženější záse; ale dejme mu pravý ideál žiti a ten s ním bude po celý život, — povzbudíme jej nad obyčejnou proudu života a dávejme mu lepší pojem o jeho povinnostech k bližnímu. Tento styk sám o sobě by byl dostatečnou příčinou pro školu, neb jak přej člověk myslí, takový jest a jaké společnosti se dělí, tak jest považován, takový též pěstuje ideál.

Vzdělání neznamená pouze přístup, ale více v lepší lidské společnosti a ten, jenž by rád stál v styku s těmi nejlepšími v našem životě, musí býti buď sám na duři a mysl. Býtí vinným, jest touha každého srdce a vyšší vzdělání může jí uplatnit.

Vzdělání též znamená býti učitel a nápomocným tím ohledu, že omláďenci musí slova, jež by slyšeli mlti

většiu významu nad slovo "služba" k bližnímu.

A na konec vyšší vzdělání znamená peněžní zisk. Dokázáno jest, že každý den, strávený ve škole, přinese žákovi \$10.00 užtku. Ti, kteří ukončí prvníh osm tříd, mají o 38 bodů lepší příležitost státi se šťastnými, než ti, kdož takové vzdělání nemají. Vysoké školy povýší jejich příležitost o 23 bodů a další čtyři roky zvyšují do 215, neb ten, jenž má vyšší vzdělání, má o 817 příležitostí více, než onen bez vzdělání. Čítalce tyto nepotřebují dalších slov.

Jestliže vyšší vzdělání znamená silnou mysl, vysoké idealy žiti, vliv ve společnosti a peněžní zisk, zajisté, že jest povinností každých rodičů poskytnouti jej svým dítkám. Nahledněme, na jakém stupni jest vyšší vzdělání u nás Čechů v Nebrasece. Při nejnižším odhadu měli bychom míti nejméně 1200 žáků na vysokých školách, totiž v 9., 10., 11. a 12. třídě a nejméně 120 studentů na státní universitě a vyšších vzdělávacích ústavech. Však máme je? Na vysokých školách nemáme více jak 300 žáků a na státní universitě a vyšších vzdělávacích ústavech pouze asi třicet. Tato čísla jsou spolehlivá; nejspou pouhá a odhadnutí, ale úsudek z těch nejspolehlivějších pramenů; — z patnácti českých osad, kde je více, jak polovice obyvatelstva Čechů; z deseti osad, kde je značný počet Čechů; a z pěti jiných ústavů a ze státní universitě.

Mnozí si snad myslí, že nelicím hbitivě náš stav, ale já myslím, že již je nejvyšší čas, abychom se probudili a ohledli se zrovna tak, jakými jsme. Ti, kteří vidí v tom stavu skvělou budoucnost, nechť se radují. Zde se mně, že nám nehrozí žádné blízké nebezpečí, že stáváme se národem učenců, vědatelů a filosofů. A vše toto nelžeme u národu, jenž kdysi stál v popředí všech národů evropských; u národu, jenž kdysi spojil toho největšího učitele všech učitelů — našeho nešťastného Komenského. Jemotí národ pokrokový, — v čem, Čechové, spočívá náš pokrok?

Tento stav má zajisté své příčiny, které mohou i snadno býti popomenuty. Na prvním místě nepravé pochopení významu a nutnosti vyššího vzdělání. Na druhém místě první české osadníci, kteří mnohokrát sklámali a podvedli, někdy i svými krajany, byli přímo zahanbi k penemku a majetku, co jedině nepomíjeli vůči u stála se jejich bohem. Za třetí náš společenský život není vždy tak uspořádán, aby byl nápomocen vyššímu vzdělání. V ozvláštně tanečnických zábavách se vždy ty nejmladší touhy po vyšším vzdělání. Návštěva tanečnických zábav školními dítkami jest skvrnou na našem českém společenském životě.

Za čtvrté špatné a mylné pochopení nynějších poměrů staršího Čechy. Časy se mení a otázky, které rozluštili první osadníci, nebudou náležati se před jejich dítkami. Dítky naše nebudou požadovati si divoké prerie, ale dočívati si životy v krušim zápasu, v kterém vyšší vzdělání bude nutně a bude rozhodovati.

Je však nebludím do budoucnosti úplně černé, neb máme ten nejlepší základ, na kterém můžeme zbudovati vyšší vzdělání a sice čistý charakter a zářivý tělesný vývin našich dětí. Starý osadník vykonal pro tuto republiku kus vznešlé a závažné práce a vykonal ji dokonale. Mládež častokrát neocenuje, ba mnohokrát podečňuje význam těch mozolů, úpení, chudoby a sebezapírání prvníh českých osadníků. Když byl bádán, abych jmenoval vlastnosti, které by naznačily žiti prvníh českých osadníků, jmenoval bych hrůzy ty vlastnosti, na kterých spočívá první země žiti a síce, — pracovitost, poctivost a charakter. A bída nynějšího pokolení, jestliže si jej neovozí. O mládí lidí! — děvy a jinoši — zastavme se a oceňme tento velký a čistý charakter našich otců a matek; přiblížme se k těm, v které nám naše matky kolebavku zpívaly, když nás daleko za mořem v chudobě chalooupe na lázku okládali. Nesnažme se odtrhnouti od jejich srdcí ty zvyky, které jsou jim milé a tvoří část jejich žiti, ano pro ně život sám. Nechť zahodí srdce jejich někdy tam za moře, kde žijí bratři a sestry jejich, kde ledvív a vstříkají otec dobelhává pouť života a stáří nátička již spí věčný spánek v láně přírody. A jestliže někdy jejich chraplavý a vykulený hlas začne pítí "Kde domov můj?" za soumraku spjevine nadšen s nimi, neb nebude to trvatí dlouho a tento český tanečnický lidel nebude více mezi námi. Budou odpovídati věčný spánek pod dnem země, jim nerodná a jejich zkláený a strhaný zrak naposled pohledne na kraj, kde oko jejich neuzlelo první jítienky. Všechna četa starým americkým Čechům! Takový charakter musí pro nás míti velkou cenu a jest pevným základem, na kterém nutna vabudovati vyšší vzdělání.

Známe-li příčinu našeho stavu, oeměluje se i též značičtí některé věci, které mohou tosto stav zlepšiti. Na prvním místě musíme hlásati pravý význam a nutnost vzdělání. Za druhé musíme tak zaříditi svůj společenský život, by vzbudil touhu v našich dítkách po vyšším vzdělání. Přednášky, — české i anglické, koncerty, divadla, — ne však psuchné souy — oclavováni národních vzkřelí a programy školními dítkami mohou býti uspořádány v každé české osadě. Musíme si tu mládeži vychováti neb jenom ona může uplatnit české jmeno v Americe.

Nejvíce a nejdříve však potřebujeme dobet a vědomosti české učitelů. Učitelé dobří, učené, čistého charakteru, kteří nezapnou vi, co učí, ale taktož jak učí. Najem, že každý mláde býti učitelem, jest vždy jen a nepravdivý. Učitelstvo evrova tak, jako kdysi a přeměti potěhuji přípravu dítkám po své povinnosti. Potřebujeme české učitelé, kteří mají úplné a dokonale na-

O ZUBECH.

Jest veliký rozdíl mezi zubními lékaři. Jeden komá dobrou práci a drhý špatnou. Někteří oblaňují dobrou práci tak lacinou, že jí ani za tu cenu dělat nemohou, a žadný dobrý materiál nemohou použiti. Vypílují zubý zlatem a stříbrem a má práce nevyjadá ze zubů za krátký čas, nýbrž jest stále. Dávám zlaté kormulky a zasazují nové zuby, které vypadají jako vlastní. Za práci řídím a ceny jsou mírné.

DR. J. C. SOUKUP,
 český zubní lékař.
 201 Paxton budova, Omaha, Neb.
 Severovýchodní roh 16. a Farnam ul.

Dr. J. W. Koutsky

ČESKÝ LÉKAŘ
 24. a N Str., South Omaha.
 Úřední hodiny: Od 9 do 12 hod. dop.
 Od 2 do 5 hod. odp.
 Od 7 do 8 hod. večer.
 Telefon v úřednovné a obydlí: 142.

Dr. J. F. Kálal,

český lékař a ranhojič.
 Úřednovná v Karbach bloku, číslo pokojů 303. — Tel. 1704.
 Úřední hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.
 Obydlí 2808 Chicago St.
 Úřední hodiny: večer. Tel. Harney 1719
 Omaha, Neb. 18

Dr. Geo. F. Šimánek

český lékař a ranhojič
 v číle 1202 jižní 13. ul., Omaha.
 Úřední hodiny: Od 2 do 4:30 odp.;
 od 6:30 do 7:30 večer. — Tel. 3769.
 Res. Tel. Douglas 1964.

Dr. J. P. Peival,

český lékař a ranhojič.
 Též věnuje zvláštní pozornost neduhům očním a přispůsobuje brýle.
 Úřednovná a obydlí 1317 William St.
 Telephone Doug. 3729.

Dr. Edw. Chaloupka,

český lékař a ranhojič
 v SOUTH OMAZE.
 Úřednovná: 24. a M ul. Tel. 773. Úřední hodiny: Od 10:30 do 12; od 2 do 5. Doma večer od 6 hodin.
 Obydlí: 275 jižní 22. ul. — Tel. 351.

Veškeré nemoce nervů

vyléčí bez léků již po deset let zde chvalně známý
DR. M. E. DONOHUE,
 603 New Brandels Block.
 Navštivte jej, nebo mu dopište.

Dr. C. Rosewater

ČESKÝ LÉKAŘ A RANHOJIČ.
 Úřednovná: 222 "Bee Building".
 Úřední hodiny: Od 11—12 dop.; od 2—5, od 5:30—6 odp. — V neděli od 10—12 dopol.
 Telephones — Bell — D 1217 Residence
 D 504 Office
 Independent — A 1317 Residence
 A 1504 Office
 Obydlí — 2417 Jones Str.

Dr. F. H. Kučera

český lékař a ranhojič
 VE VERDIGRE, NEB.
 V každé době a do okolí jede na zavolání.
 Farmerský telefon v úřednovné.
 Jest hotov posloužiti krajanům!

F. M. Scoblik,

český právník
 a obhájece.
 VEŘEJNÁ PRAXE.

Security, Block - TYNDALL, S. D.
C. H. Kubát,
 právník a veřejný notář.
 V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů.
 403 Barker Block. 15. a Farnam
 Tel. Douglas 6867. Omaha, Neb.

LOUIS J. PIATTI,

rádce, právník a veřejný notář
 507-510 Brown Block.
 Úřednovhod. roh 16. a Douglas ul.
 OMAHA, NEB. 47x52
 TELEFONY: 1 Úřednovná: Douglas 408
 2 Obydlí: Webster 770

LOUIS BERKA,

český právník a veřejný notář,
 928 N. Y. Life Bldg., Omaha.
 TELEFONY:
 Úřednovná, 153